

La Fundació Pasqual Maragall presenta un estudi únic al món que analitzarà el risc de desenvolupar demència en els propers 5 anys

- La nova Unitat de Recerca Clínica en Prevenció de la Demència preveu incorporar 400 persones d'entre 60 i 80 anys, els quals hagin notat que comencen a tenir dificultats cognitives.
- L'estudi investigarà les bases biològiques del risc estimat de patir demència, calcularà el percentatge de risc de manera individualitzada, analitzarà l'impacte emocional de revelar aquesta informació i oferirà als participants un pla d'acció personalitzada per reduir el risc.
- Evidències científiques apunten que la possibilitat de patir demència augmenta o disminueix en funció de la combinació de diferents factors de risc.

Barcelona, 16 de maig de 2018. En el marc de la commemoració del desè aniversari de la seva creació, la Fundació Pasqual Maragall fa un pas revolucionari en la lluita contra l'Alzheimer amb la presentació d'un projecte pioner centrat en la prevenció de la demència. *"Canviar la història d'aquesta malaltia és possible i avui estem més a prop de fer-ho realitat"*, ha afirmat el seu director, el **Dr. Jordi Camí**.

Es tracta de la nova **Unitat de Recerca Clínica en Prevenció de la Demència**, impulsada pel Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC), el centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall. Aquesta Unitat de Recerca Clínica, única al món, estudiarà el risc de la demència a 5 anys vista en persones amb queixes subjectives de memòria i la base biològica d'aquest risc. Així mateix, analitzarà si revelar aquesta informació genera un impacte emocional als participants i s'oferirà un pla d'acció personalitzada, el qual els permetria reduir el seu risc. Aquest pla inclourà consells de prevenció primària per reduir els factors de risc modificables de la malaltia i la possibilitat de participar en estudis específics de detecció i prevenció de la malaltia de l'Alzheimer.

L'estudi, que té una duració de 3 anys, necessita incorporar **400 voluntaris d'entre 60 i 80 anys**, els quals estiguin experimentant una disminució de la memòria o d'altres capacitats cognitives, però que no hagin estat diagnosticats d'Alzheimer ni estiguin participant en altres estudis d'investigació. *"La participació en aquest estudi es una contribució inestimable per progressar en el descobriment científic de formes efectives per prevenir o retardar la demència"*, afirma el **Dr. José Luis Molinuevo**, director científic del Programa de Prevenció de l'Alzheimer que impulsa la Fundació Pasqual Maragall.

Els participants han de complir els següents criteris d'inclusió:

- Tenir entre 60 i 80 anys.
- Estar notant una disminució de les seves capacitats cognitives (per exemple, memòria, concentració, planificació, orientació o llenguatge).
- Poder anar a les visites acompanyat d'un familiar o persona propera, el qual conegui el participant suficientment bé com per poder informar sobre el seu rendiment cognitiu en la vida quotidiana.
- No tenir contraindicada la realització d'una ressonància magnètica. És el cas de persones que portin implants electrònics (com un marcapassos) o implants metàl·lics en la part superior del cos.
- No haver estat diagnosticat amb cap tipus de demència.
- No patir una malaltia significativa o condició mèdica inestable que pugui ocasionar dificultats per complir amb l'estudi.
- No estar participant en cap altre estudi d'investigació relacionat amb la memòria o la cognició.

Per aquells que compleixin tots els criteris d'inclusió i estiguin interessats en participar s'ha habilitat la pàgina web www.prevenciodemencia.org en què les persones interessades hauran d'omplir un qüestionari a través del qual s'avaluarà la seva idoneïtat per participar a l'estudi de recerca clínica en prevenció de la demència.

Els voluntaris seleccionats seran visitats per un neuròleg a les instal·lacions del Barcelonaβeta Brain Research Center, a Barcelona, on també se'ls realitzaran proves cognitives, de neuroimatge i genètiques. A partir de la informació recollida en aquestes proves s'aplicarà un algoritme de risc que indicarà el **percentatge de risc estimat** de patir demència als pròxims 5 anys, i s'oferirà als participants un **pla d'acció personalitzada** amb estratègies per millorar la salut cerebral i reduir el risc de patir demència. Els participants tindran també la possibilitat de participar en estudis específics i assaigs clínics de prevenció de la malaltia.

A més d'investigar si hi ha una base biològica associada a l'algoritme de risc calculat, el projecte també estudiarà l'efecte que pugui tenir el fet de revelar individualment aquest percentatge de risc i el seu possible **impacte emocional**, així com els beneficis que puguin derivar-se de la inclusió i participació a l'estudi.

És important destacar que el terme risc suposa una probabilitat, no una certesa. De la mateixa manera que ningú està exempt de la possibilitat de patir demència, tampoc es pot garantir el 100% que algú la patirà. Són moltes les variables que entren en joc i no es disposa de coneixement suficient sobre totes elles. El coneixement que generarà aquest nou projecte permetrà contribuir a la modulació i perfeccionament de l'estimació d'aquest risc.

El 99% dels casos de l'Alzheimer tenen un origen multifactorial

Actualment, la recerca de la malaltia de l'Alzheimer està vivint un autèntic canvi de paradigma. *“Avui en dia no podem parlar encara d'una causa coneguda per desenvolupar algunes malalties que, com l'Alzheimer, deriven en una demència. No obstant això, sí que podem afirmar que cada vegada hi ha més evidències científiques que apunten que la possibilitat de patir demència augmenta o disminueix en funció de la combinació de diferents factors de risc”*, detalla el director científic del Programa de Prevenció de l'Alzheimer que impulsa la Fundació Pasqual Maragall, el **Dr. José Luis Molinuevo**. Aquests factors de risc poden ser modificables o no modificables.

Els **factores de risc no modificables** són aquells relacionats amb l'edat i la genètica. El factor de risc principal per patir demència és l'envelliment. Això no significa que la demència sigui una conseqüència inevitable de fer-se gran, però sí que amb la suma d'anys augmenta la probabilitat de desenvolupar-la. Respecte a la genètica, només en un 1% dels casos es pot atribuir a la causa de ser portador d'un determinat gen. En la resta dels casos, el seu origen és multifactorial, d'aquí la importància de conèixer quins són els factors que poden contribuir i en els quals podem incidir.

Els **factores de risc modificables** són aquells que tenen a veure amb el control de la salut cardiovascular i amb els hàbits de vida saludable. La salut cardiovascular està estretament relacionada amb el control de certes condicions mèdiques, com la hipertensió arterial, la diabetis, el colesterol, el tabaquisme o el sobrepès. A més, la comunitat científica té cada vegada més convenciment que la salut cardiovascular repercuteix en la salut cerebral. L'estil de vida també hi juga un paper molt important. Així, l'activitat física regular o el tipus de dieta repercutiran a la salut cardiovascular i cerebral. Evitar l'aïllament social i estar actiu mentalment també són aspectes que contribueixen que el cervell sigui més resistent davant de determinades malalties.

Un nou paradigma de la recerca de l'Alzheimer

- Cada 3 segons es produeix un cas de demència a tot el món. Segons les últimes dades de l'Organització Mundial de la Salut hi ha més de 50 milions de persones amb demència al món, en la majoria dels casos es tracta de la malaltia de l'Alzheimer. Si no es troba un tractament efectiu, es preveu que el 2050 el total d'afectats es tripliqui, arribant a nivells epidèmics. Es calcula que en aquests moments, el 10% dels majors de 65 anys i un terç de les persones que tenen 85 anys o més pateixin algun tipus de demència.
- La recerca en la malaltia de l'Alzheimer ha viscut, en aquestes últimes dècades, un autèntic canvi de model, amb la constatació de l'existència d'una **fase preclínica**, que s'inicia de manera silenciosa entre 15 i 20 anys abans de la manifestació dels seus primers símptomes clínics. *“Això explica que molts dels*

assajos clínics realitzats fins al moment hagin fracassat, ja que s'ha actuat en pacients en els quals la malaltia ja tenia un llarg recorregut", conclou el Dr. Jordi Camí, director de la Fundació Pasqual Maragall.

- La variant APOE4 ha sigut identificada com un factor de risc significatiu d'aquesta malaltia. Tanmateix, el fet que aquesta hi estigui present no implica, per si sola, que s'hagi de desenvolupar la malaltia. **En el 99% dels casos la genètica no és un factor determinant en l'aparició de la malaltia de l'Alzheimer.** El principal factor de risc perquè la malaltia es manifesti és **l'edat**.
- Per altra banda, existeixen factors de risc modificables que incloguin els **factors de risc cardiovascular** i aspectes relacionats amb l'**estil de vida**. Actualment no existeix cap fórmula que garanteixi que s'evitarà el desenvolupament de l'Alzheimer. No obstant això, l'adopció d'hàbits de vida saludables ens ajuda a controlar factors de risc que incideixen a la nostra salut cerebral i que poden disminuir les probabilitats de patir-la o retardar la seva aparició.
- La **prevenció** és un aspecte clau de la lluita contra l'Alzheimer. D'aquí que investigar la fase preclínica sigui fonamental per conèixer com s'inicia la malaltia i com evoluciona per poder desenvolupar estratègies i tractaments de prevenció. Amb aquesta finalitat, la Fundació Pasqual Maragall va posar en marxa l'**Estudi Alfa**, un projecte concebut com una infraestructura d'investigació per identificar factors de risc i indicadors biològics que podrien incidir en el desenvolupament de la malaltia. En aquest estudi hi participen **més de 2.700 voluntaris sans** i compta amb el suport de la Fundació Bancària "la Caixa".

Fundació Pasqual Maragall, 10 anys lluitant contra l'Alzheimer

Aquest 2018 fa 10 anys de la creació de la Fundació Pasqual Maragall. Una dècada després, la Fundació compta amb un centre d'investigació, el Barcelonaβeta Brain Research Center, on treballen més de 50 investigadors i professionals en projectes per avançar en la detecció precoç i la prevenció d'aquesta malaltia. Gràcies al suport de la Fundació Bancària "la Caixa", el centre disposa d'una cohort formada per 2.700 voluntaris sans, l'estudi Alfa, els quals participen en els seus estudis d'investigació per a la prevenció de l'Alzheimer. Per fer possible aquests estudis, la Fundació compta amb una ajuda d'una quinzena d'entitats i una base social de més de 18.000 socis que contribueixen econòmicament a la continuïtat del projecte.

Sobre la Fundació Pasqual Maragall i el BBRC

La Fundació Pasqual Maragall és una entitat privada sense ànim de lucre que va néixer l'abril del 2008, donant resposta al compromís adquirit per Pasqual Maragall (ex alcalde de Barcelona i ex president de la Generalitat de Catalunya) quan va anunciar públicament que se li havia diagnosticat Alzheimer. Està dirigida pel Dr. Jordi Camí i presidida per Diana Garrigosa, esposa de Pasqual Maragall. La missió de la Fundació és promoure la investigació per prevenir l'Alzheimer, i també ofereix solucions per millorar la qualitat de vida de les persones afectades i dels seus cuidadors. El 2012, la Fundació va impulsar el Barcelonaβeta Brain Research Center, que és l'únic centre d'investigació europeu dedicat íntegrament a la prevenció de la malaltia de l'Alzheimer i de les malalties neurodegeneratives relacionades.

Per a més informació: www.fpmaragall.org

CONTACTE PER PREMSA

Agència de Comunicació
ATREVIA
Pol Masdeu
pmasdeu@atrevia.com
93.419.06.30

Àrea de Comunicació
Fundació Pasqual Maragall
Eva Nebot
enebot@fpmaragall.org
93.316.09.90

Amb el suport de:

